

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Sakıp ŞEKER Sicil No : 861

Mühür No: 898

Ankara YMM Odası

Burhan DÜZ Sicil No :1494

Mühür No: 3641

Ankara YMM Odası

Adres : Ahlatlıbel Mah. 1822. Sok. No:70 Çankaya/ ANKARA **Tel** : (312) 417 05 96 - 489 20 18

Vergi Dairesi : Doğanbey

Vergi Kimlik No: 4960640814

Fax: (312) 417 66 73

Web: www.kanitymm.com.tr

E-mail : sakipseke@kanitymm.com.tr ; burhan.duz@kanitymm.com.tr

Ankara, 24.06.2020

Sirküler No:2020/39

Ertelenmediği Takdirde “e- İrsaliye Uygulaması” 1 Temmuz 2020 Tarihinden İtibaren Başlıyor

Gelir İdaresi Başkanlığınca 19.10.2019 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 509 Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğe göre 1 Temmuz 2020 tarihinden itibaren e-İrsaliye uygulaması başlayacaktır. GİB tarafından yayımlanan **e-irsaliye Uygulama Kılavuzunda** yer alan düzenlemeler aşağıda özetlenmiştir.

e-İrsaliye belgesi, mal hareketlerinin elektronik ortamda düzenli bir şekilde izlenebilmesi amacıyla; Vergi Usul Kanunu'nun 230. maddesine göre hali hazırda kağıt ortamda düzenlenmekte olan “sevk irsaliyesi”nin, elektronik belge olarak düzenlenmiş halidir.

Mal hareketlerinin belge düzenini ve takibini, kağıt ortamından elektronik ortama aktaran uygulama, bir süre sonra mallara ilişkin tek düze kodlar vasıtasıyla işletmelerin stok hareketlerinin Gelir İdaresi Başkanlığınca izlenmesine olanak sağlayacaktır.

İşletme organizasyonlarında mal hareketlerine ilişkin tüm birimlere (örneğin muhasebe, depolar, sevkiyat birimleri vb.) bu elektronik dönüşüme uyum için gerekli eğitimlerin verilmesi ve teknik alt yapının kurulması önem arz ediyor.

1- Uygulamaya Geçişte Kağıt İrsaliye Düzenlenebilecek Süre:

e-Belge uygulamalarına dâhil olan mükellefler, uygulamaya dâhil oldukları tarihin içinde bulunduğu ayın (e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamaları için 7 nci günün) sonuna kadar, söz konusu belgeleri kâğıt ortamda da düzenleyebilirler. Bu istisna dışında, kağıt ortamda belge düzenlenmesi halinde Kanunda yazılı cezalar tatbik edilir.

Başlangıç döneminde aynı işlem için e-Belge veya kâğıt ortamdaki belgelerinden sadece birinin düzenlenmesi gerekmektedir.

2- e-İrsaliye Başvurusu

e-İrsaliye uygulamasına geçme zorunluluğu getirilenler ile ihtiyari olarak uygulamaya dahil olmak isteyenler https://ebelge.gib.gov.tr/dosyalar/kilavuzlar/E-irsaliyeUygulamasıBasvuruRehberiveKilavuzu_V1.pdf adresinden ulaşabilecekleri “e-İRSALİYE UYGULAMASI (Başvuru Rehberi ve Kılavuzu)”nda açıklanan şekilde uygulamadan yararlanma yöntemlerine uygun olarak başvurularını yapmak zorundadırlar.

3- 01.07.2020 Tarihine Kadar e-İrsaliye Uygulamasına Geçmek Zorunda Olanlar

- E-Fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 25 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler,
- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden demir ve çelik (GTİP 72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73) imali, ithali veya ihracı faaliyetinde bulunan mükellefler,
- Maden Kanunu kapsamında düzenlenen işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ve işletme ruhsatı/sertifika sahipleri ile yaptıkları sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişi mükellefler
- Özel Tüketim Vergisi Kanunu' na ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans (bayilik lisansı dâhil) alan mükellefler,
- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malların imal, inşa, ithalini ve ana bayi/distribütör şeklinde pazarlamasını gerçekleştiren mükellefler,
- Şeker Kanununun 2 nci maddesinin (e) bendinde tanımına yer verilen şekerin imalini gerçekleştiren mükellefler,
- Gübre Takip Sistemi'ne kayıtlı kullanıcılar.
- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden demir ve çelik (GTİP 72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73) imali, ithali veya ihracı faaliyetinde bulunan mükelleflerin.
- Ayrıca e-fatura uygulaması kapsamında olmasa dahi kimi mükellefler e-irsaliye kapsamına girecektir. Örneğin Maden Kanunu kapsamında maden ruhsat veya sertifikası alanlar.

4- e-İrsaliye Düzenleme Yöntemleri:

Mükellefler, e-İrsaliye uygulamasından;

1. GİB Portal Yöntemi: e-Belge uygulamalarına ait temel fonksiyonların internet üzerinden genel kullanımını sağlamak amacı ile Başkanlık tarafından oluşturulan ve hizmete sunulan e-Belge portalleri aracılığıyla (GİB Portal Yöntemi),

2. Özel Entegratör Yöntemi: Başkanlıktan izin almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla (Özel Entegratör Yöntemi),

3. Doğrudan Entegrasyon Yöntemi: Kendi bilgi işlem sistemlerinin Başkanlık bilgi işlem sistemleri ile doğrudan entegre edilmesi yoluyla (Doğrudan Entegrasyon Yöntemi),

yararlanabilirler.

Hali hazırda e-Fatura uygulamasına bu yöntemlerden herhangi biri ile dahil olanlar, e-İrsaliye uygulamasından, e-Fatura uygulamasından yararlandıkları yöntem ile yararlanabilecekleri gibi *farklı bir yöntem ile de yararlanabilir*, e-Fatura uygulaması kapsamında hizmet aldığı özel entegratör dışında *farklı bir özel entegratörden de hizmet alabilirler*.

Kimi sektörlerde düzenlenecek *e-irsaliye sayısı*, *e-fatura sayısından çok fazla olabilmektedir*. Bazen 50-100 sevkiyat tek bir fatura ile fatura edilebilmektedir. Fatura, malın teslimi tarihinden itibaren azami yedi gün içinde düzenlenebildiğinden dolayı, *yedi günlük sevkiyatlar için toplu fatura düzenlenebilmektedir*. e-İrsaliye sayısının çok fazla olduğu sektörlerde özel entegratör seçerken maliyetlerin dikkate alınması önem arz edebilir.

5- e-Arşiv Fatura ve e-Faturayı İrsaliyeli Fatura Gibi Kullananlar Ayrıca E İrsaliye Düzenler mi?

Malın teslimi (teslim sayılan haller dahil) anında e-Fatura ya da e-Arşiv Fatura düzenlenmesi, belge üzerinde düzenleme tarihi yanında düzenleme zamanının da saat ve dakika olarak gösterilmesi, belge üzerinde “İrsaliye yerine geçer.” ibaresine yer verilmesi ve kâğıt çıktısının satıcı veya yetkilisi tarafından imzalanması koşuluyla, e-Fatura ya da e-Arşiv Fatura'nın kâğıt çıktısı sevk irsaliyesi yerine geçeceğinden bu tür durumlarda ayrıca e-irsaliye düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

6- e-İrsaliye Düzenlenme Süresi

e-İrsaliye belgesinin malın fiili sevk zamanından önce düzenlenmesi ve Başkanlık Sistemlerine iletilmesi zorunludur.

7- e-İrsaliye Kapsamında Olmayanlara e-İrsaliye Düzenlenme Usulü

e-İrsaliye sistemine kayıtlı alıcılara düzenlenen e-İrsaliyeler, kullanılan yöntem ya da özel entegratörün sunmuş olduğu sistem dahilinde “3900892152” VKN'li “Gelir İdaresi Başkanlığı e-İrsaliye Sanal Alıcı”sına gönderilecektir.

Söz konusu alıcısının e-İrsaliye sistemine kayıtlı olmadığı durumlarda matbu kâğıt sevk irsaliyesi yerine elektronik ortamda e-İrsaliye alıcının bilgilerine göre düzenlenecektir. Düzenlenen e-İrsaliyeler alıcısına sistem içinden iletilmeyecek olup, düzenleyicisi tarafından diğer elektronik ortamlar vasıtasıyla ya da kâğıt çıktı verilmek suretiyle teslim edilecektir.

8- İhracat İşlemlerinde e-İrsaliye Nasıl Düzenlenecektir?

e-İrsaliye Uygulamasına kayıtlı mükelleflerce gerçekleştirilen mal ihracatı işlemlerinde de *sevkiyatın başlamasından önce* e-İrsaliye düzenlenmesi zorunludur.

İhracat işleminde, alıcının uygulamaya kayıtlı bir kullanıcı olmaması nedeniyle, e-İrsaliye (ya da e-İrsaliye yerine de geçen e-Fatura veya e-Arşiv Fatura) düzenlenecek ve Gelir İdaresi Başkanlığı e-İrsaliye Sanal Alıcı”sına gönderilecektir.

Malın yanında söz konusu e-İrsaliyenin kâğıt çıktısı bulundurulacaktır.

Ancak Ticaret Bakanlığı ile GİB bilgi işlem sistemleri arasında gerekli entegrasyon çalışmalarının tamamlanmasını müteakip, e-İrsaliye'nin kâğıt çıktısı yerine elektronik ortamda görüntülenebilir dosyası da ibraz edilebilir şekilde sevkiyat işlemleri gerçekleştirilebilecektir.

9- E-İrsaliye Düzenlenirken Doldurulması Gereken İlave Bilgiler Nelerdir?

Kâğıt irsaliyede bulunması gereken bilgiler dışında, e-irsaliye düzenlenirken aşağıda yer alan ilave bilgilerin bulunması zorunludur:

- Fiili sevk tarihi ile saat ve dakika olarak fiili sevk zamanı.
- Malı taşıyan aracın plaka ve şoför (ad-soyad/TCKN) bilgileri ya da taşımayı yapan kargo lojistik firmasının bilgileri (TCKN-VKN/Ad-Soyad)
- Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod (Başkanlık tarafından ebelge.gib.gov.tr adresinden yapılan duyuruda belirtilecek tarihten itibaren).

10- Malın Sevkinde Malla Birlikte e-İrsaliyenin Çıktısı ve Kaşe-İmza Gerekli Olan Haller

Malın fiili sevki sırasında araç içinde e-İrsaliyenin bir örnek kâğıt çıktısının bulundurulması ya da elektronik olarak görüntülenmesinin sağlanması zorunlu olup, söz konusu kâğıt çıktı üzerinde ıslak imza ya da kaşe bulunması, e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmayan alıcının e-İrsaliyenin kâğıt çıktısını talep etmesi hali haricinde zorunlu değildir.

Alıcının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmadığı ve bu alıcıların da e-İrsaliyenin kâğıt çıktısını talep ettiği durumlar dışında, araçta bulundurulmuş söz konusu kâğıt çıktının, alıcıya verilmesi de zorunlu değildir.

e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmayan alıcıların e-İrsaliyenin kâğıt çıktısını talep etmeleri halinde bu kâğıt çıktılarının alıcısı tarafından genel hükümler çerçevesinde kâğıt ortamda muhafaza ve ibraz edilme zorunluluğu bulunmaktadır.

11- Mallar Teslim Edildiğinde e-İrsaliyenin Kağıt Çıktısına Malların Teslim Alındığına Dair İmza Attırılabilir

e-İrsaliyelerin kâğıt çıktısının, satıcı tarafından alıcıya fiilen teslim edilen malların tespitinde bir teslim/tesellüm belgesi veya bir tutanak amacıyla kullanılması ve muhafaza edilmesi mümkündür.

Bu durumda teslim eden ve teslim alan tarafından ıslak imzalı ve fiilen teslim edilen mal miktarına yönelik metin açıklamalar elle eklenebilir.

Hukuki ihtilafların önlenmesi amacı ile teslim edilen mallarla ilgili e-irsaliyenin kâğıt çıktısının, malların teslim alındığına dair alıcıya (teslim alana) imzalatılmasını ve bu belgenin saklanması uygun olacaktır.

12- Teslim Edilemeyen Malların Geri Taşınmasında e-İrsaliye Düzenlenmesi

Alıcısı tarafından fiilen teslim alınmayan mallar için, malını geri götüren satıcı tarafından e-İrsaliyenin ayrıca düzenlenmesi gerekmektedir.

13- E- İrsaliyenin görüntülenmesi

Elektronik ortamda ibraz olunan belgelerin görüntülenmesi işlemi e-Fatura belgesinin görüntülenmesinde olduğu şekilde yürütülecek olup görüntüleme programı ve kullanım kılavuzuna www.ebelge.gib.gov.tr internet adresinden erişmek mümkündür.

14- Tarafınıza Ulaşan e-İrsaliyeye Sistemden Tamamen Ret Cevabı Verilmesi

e-İrsaliye RED yanıtı *sadece fiili sevkten önce ve mal muhteviyatının ya da alıcının hatalı olması halinde* mümkündür. *Bu durum ve süreler dışında yapılan retler hükümsüzdür.*

15- Tarafınıza Ulaşan e-İrsaliyeye Sistemden Kabul veya Kısmi Kabul Yanıtı Verilmesi

e-İrsaliye uygulamasında aynı e-Faturada olan “uygulama yanıtı” gibi işleyen “irsaliye yanıtı” belgesi de mevcuttur.

Söz konusu irsaliye yanıtı ile e-İrsaliye üzerinde yazan fiili sevk tarihinden itibaren 7 gün içinde e-İrsaliye muhteviyatı malların tamamı kabul yanıtı ile kabul edilebilir ya da kısmi kabul yanıtı ile bir kısım mallar kabul edilebilir bir kısmı ise reddedilebilir.

Ancak kabul edilmeyen mallarla ilgili olarak, malın satıcısına ya da farklı bir alıcıya sevk edilmesi durumundan, malı taşıyan ya da taşıttıran tarafından yeni bir sevk irsaliyesi (uygulamaya kayıtlı olanlar tarafından e-İrsaliye) düzenlenmesi gerekmektedir.

Sistemsel olarak 7 gün içinde herhangi bir yanıt dönülmemiş e-İrsaliyelere konu malların alıcıları tarafından tam olarak teslim alındığı ve satıcıları tarafından bu malların tamamı için fatura düzenleneceği kabul edilmektedir. Bu nedenle, kendine e-irsaliye düzenlenenlerin hak kaybı yaşanmaması için, sistemden ulaşan e-irsaliyeleri sürekli kontrol etmek gerekir.

16- e-İrsaliye Muhafazası ve Kağıt Çıktıların Saklanması

e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olan mükellefler açısından e-İrsaliye belgesi muhafaza süresi boyunca elektronik ortamda muhafaza edilmeli ve ilgili makamlara elektronik ortamda ibraz edilmelidir. Bu durumda, kağıt çıktı alınması zorunluluğu ve kağıt nüsha olarak muhafaza edilme zorunluluğu bulunmamaktadır. e-İrsaliye belgesin kağıt çıktısı, düzenleyicisi ve uygulamaya kayıtlı alıcı mükellefler açısından, e-İrsaliye olarak hüküm ifade etmemektedir.

Ancak, e-İrsaliye'nin kağıt çıktısının satıcı ve alıcı tarafından teslim ve teslim belgesi olarak da kullanıldığı durumlar da kağıt çıktının muhafaza ve ibrazı zorunludur.

Alıcısının e-İrsaliye uygulamasına kayıtlı olmadığı durumlarda; satıcı tarafından elektronik ortamda düzenlenip, alıcıya elektronik veya kağıt ortamda da e-İrsaliye'nin teslim edilmesi mümkün olduğundan alıcıya teslim edilen nüshası bakımından kağıt çıktı hali tevsik edici belge olarak kullanılabilir.

Saygılarımızla.

Kant Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.